

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De Nocume[n]tis sup[er]bie. Sermo. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

issime aggredit: sed se ad terrā p̄sternentes z
 anhelitū p̄tinētes: z mortuos se fingētes: solū
 olfacit: z ifestare vlcere cessat. Un̄ narrat Qui
 anas poeca vnā fabulā: q̄ licz sic res ficta q̄rū
 ad aliq̄: vicz loqlam v̄s: tamē valet ad emen/
 dationē certoz. Q̄ duo socij iuēre per viam
 z vsus magn⁹ eis occurrit z in eos insiliit: qui
 territi vnus per timorē arborē primā ascendit:
 alius q̄ in terrā cadens/se mortuū fingit. Uz
 sus autē tacente circūiuit/ p̄icans eū mortuū:
 z bincinde olfecit: z si se moueret aliq̄: culū ob
 seruauit. Et sic illo imo to iacence/ putas eum
 mortuū abijē. Qd̄ cū factū fuit alter socius de
 arborē descendit: ab eo q̄ iacuerat q̄siuit: qd̄ si/
 bi i aures susurrado vsus dixit. At ille sub/
 iunxit. Jpe mihi cōsuluit: vt illū sociū vlcere
 fugerē: q̄ me in piculo dimisit z fugit. Nec si/
 cio p̄supponit q̄ vsus aial crudelissimū hu/
 miliari se p̄ciet: sup̄bientē resistit. ¶ Quarto
 patz hoc idē in canibz. Nam stances z se defen
 dentes horribilr̄ inuadit: sed enitū nō parēt
 vt dicit Aristot. ij. r̄betoz. ca. vij. Q. (inquit)
 ad hūilantes cesset ira on̄dūt canes nō mordē
 tes eos q̄ resident. P̄z igit̄ ex iam dicitis / quō
 dationē z sup̄biam decessēt en̄ bruta animalia:
 z eam exerceat natura. Et q̄ vbi fuerit sup̄bia/
 ibi iurgia z cōrumelia zc. ¶ Sed diceret q̄s.
 Et ne ad hoc aliqua figura siue sc̄ptura q̄ su/
 pbis sit deo tantū decessibil: Respondet bre
 figuris viter q̄ ad hoc habent figurā z sc̄pturā suffi/
 demon / ciente. Primo figurā. Sicut em̄ cinis z pul/
 strat sup̄uis a v̄to eleuat⁹ / aerem cōturbat: oculos le/
 biā dere/ dit z obscurat. sic cinis n̄c hūanitat̄is. de quo
 stabiliē dicit. Cinis es: z in cinere reuerteris. Gen. iij.
 Deo q̄n̄ v̄to ambitiois z sup̄bie eleuat⁹ / tūc oculos
 obscurat / z maxime infiores. q̄ se clare vide/
 re non sinit: cū maiorē q̄ sic homo se credit: q̄
 sup̄bia oculū mēt̄is obscurat: z v̄tate obum/
 brat. ita vt si tuā occupauerit mētē: iam tu ce
 videre q̄lis es nō potes: vel q̄lis esse potes nō
 quis sentire. vt dicit Bern. de ḡdibus hūilita/
 tis. Aerem cōturbat. q̄ r̄ tranquillitē mēt̄is in
 quietat. Nam vt sup̄ dicitū est / inter superbos
 semp iurgia sūt. Nec em̄ figura Exo. ix. clare
 demonstrat. vbi dicit sc̄ptura: q̄ cū Moyses
 piccit cineres versus celū / facte sunt vesice et
 vulnera: ita vt feroz grauarēt oēm pplm̄ Egyp̄
 tū. Cineres versus celū p̄iciunt: q̄n̄ boies de
 terra z de cinere radice habētes in mentibz su/
 is timorose extollunt. tūc statim vesice z feroz
 intolerabilis sequit: q̄n̄ inflatio timoris z sup
 bie om̄ino vt feroz vitupabilis comitat. Sup
 bia em̄ est vlnus z vlc⁹ pessimū qd̄ curari rez/
 nūit: mederi nō sustinet. Un̄ sicut habēs vlcē
 cam nō sustinet cū tangit. ita sup̄bia cū arguit
 Sc̄ptu / de sup̄bia nō parit. ¶ Sc̄do ad decessationē
 ra on̄di / sup̄bie habent sc̄pturā. et hoc duplr. Primo
 rur sup̄ sc̄pturas historiales z istabiles: per q̄s sa/
 biā eē de eis ostendit quō deus decessit sup̄biam. vt p̄z
 sc̄stabilē. circa p̄nitū huius fm̄ois circa lram A. Sc̄do

Sanis

D

Figuris

Deo

Sc̄ptu

Q̄sus

scripturas doctriales q̄b de s̄nbibet sup̄bia.
 Un̄ Prover. vij. de loq̄ p̄ Salomonē. Arrog
 gantia z sup̄bia z os prauū z bilingue ego de
 restoz. Et Amos. vj. Derestoz ego sup̄bia Jaz
 cob. Et in verbis themar. Eccl. x. Odibilis ē
 coram dō z homibz sup̄bia. quia de⁹ sup̄bia re
 sistit z hūilibz dat gr̄am. vbi s̄. Jnitū ei om̄is
 peccati sup̄bia. Eccl. x. Quia igitur sup̄bia eā
 tū deo displicet q̄ eam a principio m̄di p̄ce ce/
 ceris peccatis vlcus fuit: fm̄ q̄ Judicb ait eul
 dem. ix. Sup̄bi non placuerunt tibi ab initio.
 Hinc ē q̄ Tobias sapienter filio suo consulu
 it dicens Tobie. iij. Superbiam in tuo sens
 su aut in tuo verbo nunq̄ dominari permitt
 ras. ab ipsa enim sumpsit initium om̄is per
 ditio. Humiliemur ergo coram deo et homi/
 nibz in hoc seculo: vt exaltemur in futuro
 Amen.

De Nocumētis sup̄bie. Sermo. VII.

Omnis qui se exal
 tat hūiliabit. Lu. xij. z. xvij. ¶ In
 p̄cedenti sermōe audistis quō super
 bia sic decessabilis deo / boibz z brutis: vt ostē/
 sum est p̄ plures rōnes / auctoritates / z exēpla
 Nūc cōsequēt̄ vidēdū erit de nocumētis sup
 bie: z de malis ei⁹. Quāuis em̄ hic sup̄bi exal/
 cent z insent: tamē in futuro p̄ penā infernalē
 hūiliabunt: dicēte saluatore Qui se exalcat
 hūiliabit. vbi s̄. Pro gr̄a dicam⁹ Ave maria.
 ¶ Qui se exalcat hūiliabit vbi s̄. ¶ Inue
 niunt plures q̄ magis timore penaz et nocu/
 mētōz a vicis abstrahūt q̄ amore v̄tutū. Jō
 de malis z nocumētis que sup̄bia facit pauca
 dicā. Et licet casus Luciferi p̄mōisq̄ parētū
 sufficientē on̄dant nobis q̄nē sic timēda sup̄
 bia. Sūt em̄ p̄ter hec multa alia mala q̄ ipsa su
 pbia infert in p̄nti seculo z in futuro. quozum
 aliq̄ enumerare cogitau. vt q̄ nollent fugere
 sup̄biā z amplecti humilitatē sibi oppositam
 amore iusticie z v̄tutis honestate: saltē fugiāt
 sup̄bie p̄cām. p̄ter eius turpitudinē et timorē
 malū q̄ ipsam sup̄biā comitant zc. Nec ac mag
 la sup̄bie dñs in genere innuit i verbis thema
 tis Qui se exalcat hūiliabit. Qui em̄ se exal
 cat per sup̄biā: hūiliabit. i. de p̄mēt p̄ penā.
 Sicut hoc scriptura in pluribus locis mani/
 feste ostendit: vt patet in sermone p̄cedenti
 circa litteram A. Exalcauit se lucifer angelus
 excellentissimus et dignissimus. et per super
 biam factus est diabolus et de celo expulsus.
 Exalcauerunt se primi parentes per superbi
 am z depressi sunt p̄ penā. quia expulsi de pa
 radiso facti s̄ mortales z istabiles: z multipli
 cibus miserijs subiecti cum tota posteritate
 sua. Et peconibus assimilati: fm̄ illō ps. xlviij.
 Nō. cum ihonore eēt non intellexit: comparā

B

1122

Sup̄bia decessabilē est q̄s.

Falena

Leo

Q̄sus

De nocumentis superbie

cus est sumētia insipientibz: z silis fact^o est ill.
In hac auctē ppha tangit tria mala z triplices
Dōis tri honore q̄ dat^o est boi in sua creatioe. Primus
plex boi honoz fuit: q̄ fuit fact^o ad imaginē dei fm̄ mē
noz i createm vel fm̄ intellectū. vt dr̄ Blo. cōtra qd̄ dic:
tione.

[nō intellexit] glo. suā dignitatē q̄ intellectu
vigeret. Uel nō intellexit] vñ cecidit vt dote
at. vbi sic vt erubescat. q̄ vadat vt ticit. [Se
cūdus honoz fuit q̄ data est ei potestas sup̄ ir
rationalia: qd̄ dicit [comparus est iumētis
insipientibz] glo. amissa rōne nō intellexit. iō
cōparat^o est: vtz per rōnis abusum: vel hono
ris ei^o abusum. Augu. de trinitē. sic dicit. Ho
noz boi verus est imago z similitudo dei: q̄ non
custodit nisi ad ips^o a q̄ impm̄ referat. [Ter
tius honoz fuit: q̄ ad similitudinē dei fact^o est in
bonitate. qz in grā cōditus fuit. vt dr̄ s. Tho.
Cōtra qd̄ dicit [silis fact^o est illis] scz vicio:
nō natura. s. iracūdia in iracūdia: supb^o in su
pbia: crudelis in crudelitate. z silis in alijs vici
is z pctis. Sic de alijs declarari pōt q̄ se p̄ sup
biā exaltauerit z humiliari s̄. Exaltauit se Phā
rao / z in mari submersus est. Exaltauerunt se

Plex ex Choz / Dathan / z Abiron. z a tra absorpti s̄.
altrauerit Exaltauit se Saul: z demoniae fact^o est. Exal
sez hūilt cauit se Absalon: z criminibz suspēsus est. Exal
tauit se Nabuchodonosor: z in bestis murat^o
est. z sic de alijs. vt p̄z in fmo. pcedēt. Jō dic
saluator in ebemate. Om̄is q̄ se exaltat humili
abit. Nō dr̄: q̄ exaltat: sed q̄ se exaltat humili
abit. M̄ti em̄ exaltari hic s̄ sci ad dignitas
res. vt cōfessor: es z cert^o: q̄ per h̄ nō amiserit hu
militatē: sed ois q̄ se exaltat humiliabit.

Nūc scdo videndū ē de mal^o siue nocument^o
supbie. Pro q̄ notādū q̄ supbia q̄rū ad p̄ns
sufficit: infert boi qnq; mala siue nocumenta.

1. Etna dānatio quā etiā hō in
currit. p̄ q̄libz mort^o z p̄ vno
S̄te z x̄turū puatio (solo.

Mala supbie Facit boicm̄ dō displicibile:
z opa eius indigna remūera
tione etna.

Nō solū puat grā z x̄turū
sed est impedimētū cōtra talia
acq̄renda.

Generat siue causat in boie
mūltitudinē vicioz.

Primū malū supbie est etna dānatio. Sic
em̄ hūiltas est in anti boi mar^o oim̄ x̄turū z p̄n
cipiū spūalis mor^o sursum vtz in sublime ef
ne brūdinis z glie. Ita cōtrario supbia euz
sic graue pctm̄ est p̄ncipiū mor^o anie deorsum
ad infernū: siue ad etnā dānatiōnē: ce ois pcti
iniciū. vt ser. iiii. A. B. D. Ois em̄ elongatio
ab altissimo est descēsus z appropinq̄tio ad in
fernū. Supbia autē est elongatio ab altissimo/
non fm̄ loci distantiā: cum de^o sic vbiq; s̄ fm̄
dissimilitudinē cōtra dei volūtatē. z ideo est p̄n
cipiū morus ad infernū. Qd̄ vult saluator in
x̄bis iheremias [Om̄is qui se exaltat humili

bit] recte sicut duo latera libre sic se habēt: q̄
dū vnū eleuat: alter deprim̄. sic dū supb^o h̄ se
exaltat in mōdo: deprim̄ z humiliabit in infer
no. [Scdm̄ malū supbie est puatio grē et
x̄turū. Nā dr̄ J̄s̄. ill. Erym. Supbia ē oim̄
x̄turū ruina: cōtrario hūiltas x̄turū restau
ratio. Sicut em̄ a mōtibz aq̄ deflūit z ruit ce
i vallibz z flūit: sic de supbo z humili. Et Gre
go. xxxiiij. moral. dr̄. Bna q̄ppe vicia eas solū
mō x̄tues impetit qd̄ ipa eadē vicia destrū
unt: vt vtz ira paritētia: gastrimargia abstine
tiā: z libido p̄tinetiā expugnat. Supbia autē
nequaq; ē vni^o x̄turū extirpaciōe p̄teta: sed p̄ra
cūcta ante mēbra se erigit: z q̄si generat^o ac p̄
stifer morboz corp^o oē corrūpit. vt q̄cqd̄ illa in
uadere agit etnā ē x̄turū ostēdit: nō p̄ h̄ deo/
sed solū vane glie fūiat. Et post pauca subdit
Greg. Quisq; ei^o p̄rāndē captiua mēte fūsi
ceperit: h̄ p̄mū dānū patit: q̄ clauso cordis oculo
iudicij eq̄rare p̄dit. Nā cūcta q̄ ab alijs vel
bñ gerunt displicēt: sola ei q̄ ipē vel p̄e ege
rit placēt. semp̄ aliena opa despiciūt. semp̄ mira
tur q̄ ipē facit. qz z q̄cqd̄ egerit egisse se singu
larit̄ credit. Hec Greg. vbi s̄. Sic q̄ pars quō
supbia puat boicm̄ grā z x̄turū. q̄uis em̄ oē
pctm̄ mortale grā puat z x̄turū infusus si in
essent. Artame vt dicitū est supbia h̄ gnāl^o fa
cit. Est tñ vtz vt dr̄ scrips̄ Tho. q̄ licet aliq̄ mo
tus supbie p̄nt esse venialia peccata p̄pter eo
rū impfectionē. s. qz p̄ueniunt iudicium rōnis
aut s̄nt p̄er p̄sensum volūtatē: ipa tñ de suo
genere ē pctm̄ mortale. qz dr̄ Eccl. x. Odibil^o ē
corā deo z hoibz supbia: vt p̄z in fmo. pcedē
ti. Et iō dr̄ Grego. xxxiiij. moral. di. siue signo
h̄. qz cūctissimū rep̄oboz signū ē supbia.
ar̄ h̄ hūiltas electoz. Utinā h̄ supbi attederēt
z illū signū diaboli a se abijcerēt. Ecce quicū
malū facit supbia. Jō dr̄ Aug. xiiij. de ciuit. dei
ei. xiiij. Budeo dicere supbis esse vtile caderē
aliqd̄ ap̄tū manifestūq; pctm̄ vñ sibi displice
ant: q̄ iā sibi placēdo ceciderāt. Salubr^o em̄
pct^o sibi displicet: qn̄ x̄turūq; sibi placuit
q̄ p̄sumptū. Hoc dr̄ sic facer̄ psalm^o Imple
facies eoz ignominia z q̄rēt nomē tuū dñe. id
est vt eis placetas q̄rentibz nomen tuū qui s̄/
bi pla cūerunt querendo suum. Hec Augul.
Et libro. j. de ciuit. dei. ca. xxviiij. dicit Augusti
nus: qz oculo dei p̄missiōe factū est vt virgi
nes fideles ch̄iane a barbaris violarent. Et h̄
vt superbia deponerēt vel vt supbia nō incur
rerent de sua virginitate. Dicit em̄ ibidem de
illis. Nolite mirari h̄ vos amisisse vñ hoibz
placere gestistis. z illud vobis remansisse qd̄
ostendi hominibz nō potest. Si peccantibus
nō consensistis. diuine gratie ne amitteretur
diuinum accessit auxiliū: humane glorie ne
amareretur: humanū successit opprobrium z c.
quasi di. nō perdidistis meritū x̄ginitatis ne
q; aureolā: si nō consensistis. Sicut restat be
ata Lucia dicēs. Si me inuitat violauerit

Exēpla

Nota

duplicabit tibi merces ad coronam, sed ita p[er]dit
 ra h[um]ilitate corpali habebis remediū p[er]ra sup
 bia: ne de h[um]ilitate v[est]ra g[rati]as inanē gl[ori]am.
 De h[um]ilo supbie de J[er]o. de sumo bo. li. ij. c.
 xxxviij. Om[ni] vicio deterior est supbia. vel p[er]
 hoc q[uo]d a sumis p[er]sonis et p[er]mis assumit. seu q[uo]d
 de ope h[um]ilit[atis] et iusticie exoritur: minusq[ue] est cul
 pa sentit. luxuria h[um]o carnis ideo notabilis o[mn]i
 bus est: q[ui]a p[er] securis est: et cū disp[er]sante deo
 minor est q[uam] supbia. sed q[uo]d decinet supbia et nō
 sentit: labit in carnis luxuria. vt p[er] h[um]ilit[atis]
 aris a cōfusione resurgat et a supbia. Et itez
 eodē cap. de. Utilit[er] est arrogātib[us] quocūq[ue] vis
 rio labi: et h[um]iles deo post casum fieri: q[ui] p[er] cla
 rionē supbie: g[ra]tiorēq[ue] dānationē p[er] supbiam
 sumere. Et q[uo]d clare patz g[ra]tias supbie. Sicut
 em sapiēs medic[us] in remediū maioris morbi
 patit infirmū in leuiorem morbū incidere. ita
 p[er]tin supbie certis ex h[um]ilitate esse ostendit: q[uo]d
 os p[er] remedio p[er]mittit hoies in alia p[er]ra ruc
 re. Sic g[ra]tiaz p[er] scōm malū supbie: q[uo]d est puatio
 g[ra]tiaz et v[er]it[atis]. Ideo necesse est cuiusq[ue] h[um]o se hu
 miliare. Et ex emplū illi h[ab]em[us] in vicia p[er]ra.
 Quidā sener req[ui]situs: quōd p[er] aia humilitatē
 adipiscit: R[ati]o: si sua t[er]mō mala p[er]sideret:
 q[uo]d p[er]fectio hois h[um]ilitas est. q[ui] t[er]mōq[ue] em h[um]o
 se deposuerit in h[um]ilitate: t[er]mō p[er]ficie in altū.
 Sic em supbia si ascēderit in celū / vsq[ue] ad in
 fernū deducit. ita h[um]ilitas si descēderit vsq[ue]
 ad infernū: t[er]mō exaltat vsq[ue] ad celū. Ad h[um] valz
 exm de coziario q[uo]dam / q[uo]d in meris suis p[er] hu
 militatē s[er]u[er]e fuit rep[er]at[ur] b[ea]t[us] Antonio. vt p[er]
 s. ser. v. M. Terciu[m] malū q[uo]d supbia homi
 ni infer[re] q[uo]d facit eū deo displicibile et opa ei[us] inu
 cilia ac indig[na] remuneracione eterna. q[uo]d vt sup[er] di
 xi p[er]uat hoicm g[ra]tia sine q[uo]d opa hois deo nō sunt
 accepta: neq[ue] eterna remuneracione dig[na]. Unde
 L[ib]y. de. Nihil ita a dei clemētia alienos nos
 facit et gehēne nos tradit ignib[us]: vt supbie et
 rānus. Hac em in nob[is] exire ois vicia n[ost]ra in
 mūda ē. Et si sobrietas: et si largitas: et si ieiunū
 et si orōnes et elem[os]inas: et si q[uo]d cūq[ue] aliud p[er]fecerit
 mus: indign[us] est ap[ud] deū ois al[ter] corde. Nec
 L[ib]y. de. Hoc b[ea]t[us] attendit sc[ri]pt[ur]a et deuora mulier
 Judith ca. ij. dices. Supbi ab initio nō placu
 erūt tibi: sed humilit[atis] et m[er]it[um] eoz[um] tibi sp[irit]u pla
 cuit de p[er]cacio. Quantū autē deo displicet su
 p[er]bia. p[er]z in sermo. p[re]cedēt. B. S[ed] vt meli[us]
 valeat intelligere q[ui] supbia deo displicet.
 Est aduertendū q[uo]d supbia signant[ur] deo displi
 cer p[ri]mo ex eo. q[uo]d supbi se aufert deo cui tanq[ua]m
 auctori fuisse debet: et s[er]u[er]e p[ri]uā voluntatē vi
 ut. Sec[un]do. q[uo]d ea q[uo]d dei s[er]u[er]e sibi attribuit. Unde
 Bern[ardus]. in ser. de pasca de lepra Naaman dicit.
 Om[ni]a q[uo]d dei s[er]u[er]e aufert. deponit et diripit. quem
 em sibi modū dicit h[um]ana cupiditas: Nam q[uo]d
 p[er] vsurā acq[ui]rit pecuniā modicā: s[er]u[er]e mundū co
 narec[er]e lucrari vniuersum si nō deesset possibili
 tas. si supererere volūtari facultas. dico fidu
 g[ra]tiaz nemini q[uo]d sic in volūtate p[ri]uā / p[er] vniuers

Exm.

Supbia indignū se reddidit eterna remuneracione

Nota

Exemplū

sus mūdus sufficere. Tercio supbia siue volū Supbia
 tas p[ri]uā q[ui] in se est deū p[er]m[ittit]. Cū fin men vult deū
 rez Bern[ardus]. Supbia oino velle deū p[er]ra sua iu[er] non esse
 dicare nō posse / v[er] ea nescire: vult ergo eum deum
 nō esse deū. q[uo]d q[ui] in ip[s]o est vult eū aut ipoten
 tem deū / aut iniustū esse: aut insipientē. Et ru
 delis plane et oino exēcrāda malicia q[uo]d dei om[ni]
 potētia: sapiam: et iusticia p[er]re desiderat. Dec
 crudelis bestia fera pessima: rapacissima lupas
 seuissima leena. Quarto supbia sup[er] deū se er
 git. Cū Bern[ardus]. in ser. de naci. d[omi]ni. Dico em vos
 bis q[uo]d ois supbi exrollit sup[er] deū. vult em de
 fieri volūtate suā: et supbi fieri suā. tam videt
 eq[ui]s deo. sed accēde male cōgruā p[ro]portioem.
 De in his em q[uo]d rō approbat suā vult fieri vo
 luncatē. supbi vero et cum rōne et p[er]ra rōnem.
 Quarto malū supbie: q[uo]d ip[s]a nō solū puac
 gra et viciu[m]: s[ed] etiā obex et impedimētū ne sup
 p[er]bia talia cōferant. Cū d[icitur] Jaco. iij. De sup
 bis resistit: h[um]ilib[us] autē dat g[ra]m. Sup[er] q[uo]d dicit
 Aug[ustinus]. Supbis d[omi]n[us] resistit vt obdurent. h[um]ilib[us]
 autē dat g[ra]m: vt diligat obediētia: et recipiant
 excellētia. Et itez de Aug[ustinus]. Alia siccāt et rumoz
 infusa repellit. Cū em q[uo]d mōtes p[er] altis
 rudinē suā cumidā aquā supfusaz a se repel
 lūt: q[uo]d deflues toro imperu ad valles currit. ita
 cor p[er] supbia tumidū et clarū a se rejicit et repel
 lit fluēta g[ra]z. nam cū cor h[um]anū supbia intra
 mescere cepit: statim g[ra]z oim fluēta a se rej
 cit et repellit. quēadmodū si loci p[er]fiditas fue
 rit in montē p[er] rumozē p[er]uersa: statim eundē locū
 ois aq[ua] copia deserit. ita vt tandē dur[us] torus
 ac arid[us] efficiat. Et ita etiā vt de Bern[ardus]. Clarū
 cor durū est et ex p[er] pietatē: ignaz p[er]puncōis:
 siccū ab om[ni] roze g[ra]tiaz sp[irit]ualis. Quinē malū
 q[uo]d supbia infer[re] hois est. q[uo]d in eo g[ra]tiaz et cau
 sar m[er]it[um] dicit vicioz. Cū Eccl[esiastes]. x. d[icitur]. Inicū
 ois p[er]ra supbia. q[uo]d tenuerit illā implebit malis
 dicitis. i. vicijs. Ubi de glo. interlū. De supbia
 nascūt hereses: scilicet mara: detractiones: inuidia:
 h[um]ilitas: iactantia: cōtentōes et h[um]ilit[atis]. Pros
 p[er]ra Greg[orius]. xxxj. moral. dist. xcvij. ponit sup
 biam oim vicioz reginā et m[er]it[um] di. Ipa nāq[ue] Supbia
 vicioz regina supbia. cū deicitū plene cor re / ē oim v
 perit: inoz illd seprē p[ri]ncipalib[us] vicijs: q[ui] q[ui]bus ciorū res
 dam suis duab[us] deustādū tradit. q[uo]d vicijs du
 ces exercit[us] sequit[ur]. q[uo]d ex eis p[er]culdubio ipozur
 ne vicioz m[er]it[um] dicit oriz. Ad meli[us] o[n]dit
 di. Radix q[ui]ppe cūcti mali supbia est. de q[uo]d sc[ri]pt[ur]
 p[er]ura attestatē d[icitur]. Inicū ois p[er]ra supbia. Pri
 me autē ei[us] soboles: seprē nūm[er] p[ri]ncipalia v
 cia de hac virulēta radice p[er]ferūt. i. inanis glo
 ria: inuidia: ira: tristitia: auaricia: v[er]ris inglu
 uies: luxuria. Nec Greg[orius]. Ex q[ui] q[ui]libet p[er]ra Supbia
 m[er]ita p[er]ra sp[irit]ual[ia] generant. Et subdit Grego. filie
 statim di. Sed habet p[er]ra nos bec sin g[ra]ta exer
 citū suū. Nam de inani gl[ori]a: inobediētia:
 iactantia: hypocritis: cōtentōes: p[er]na cte: discor
 die: et nouitacū p[er]sumptōes orizunt. De in
 uidia odia: susurratio: detractione: exultatio in die

S

S

Supbia vicioz regina supbia. cū deicitū plene cor re / ē oim v

Supbia m[er]ita p[er]ra sp[irit]ual[ia] generant. Et subdit Grego. filie

De Inani gloria.

aduersis primi: afflictio autē in p̄sp̄eris nascit̄
Tre **C** De ira. rixa: tumor mentis: corumelie: cla-
tristitie mor: indignatio: blasphemie: p̄ferunt. **C** De
auaricie malicia: rancor pusillanimitas: despe-
ratio: torpor circa p̄cepta: vagatio mētis erga
illicita nascit̄. **C** De auaricia. p̄ditio: fraus: fal-
lacia: p̄iuriū: inq̄uendo: uolētia: et cōtra miseri-
cordiā obduratiōes cordis oriunt̄. **C** De uen-
igluuie. eris ingluuie. inep̄ta leticia: scurrilitas: imun-
dicta: m̄tiloquiū: bebetudo sensus circa inrel-
ligētiā p̄paganf. **C** De luxuria. cecitas mētis:
Zuxurie incōsideratio: incōstantia: p̄cipitatio: amor sui:
odiu dei: affectus p̄fencis seculi. horroz autē v̄l
desp̄atio futuri generant̄. **Hec Grego.** Ecce
quārus cumulo vicioꝝ p̄cedit ex supbia: tanq̄
ex initio et radice. de q̄z q̄libet in p̄cessu fmoꝝ
nū sequentiū deo auxiliāre aliqd̄ dicā. **U**t sic ex
hmoī filiāz cognoscat malicia m̄tis v̄z sup-
bie. Quis ergo sapiēs et intelligēs hec: nō dere-
staret supbia si corde tot mala p̄cipet. **C** Ad
huc p̄c̄ addit̄ seprū malū qd̄ infert homini sup-
bia q̄tum ad aiā istud v̄z. quia supbia est
infirmitas ante valde piculosa. **E**t bene per-
culosa. quia de facili incurrit. et non de facili cu-
rat. post curationē etiā de facili in eam recidit̄
uat. **N**on de facili curat̄ p̄z. quia null̄ sine
ea p̄c̄. vt vult **Blo.** sup illo **Joā.** vj. **Hec** est
volūtas ei q̄ misit me p̄is: vt om̄e qd̄ dedit
mibi nō pdam ex eo. **D**icit em̄ **Blo.** de tumēti-
bus p̄c̄: de pusillis nullus. i. de humilibz.
Et **Mat.** xvij. dicit. **N**on est volūtas ante pa-
trem v̄m q̄ in celis est: vt p̄cat vnus de pusil-
lis istis. **E**st autē triplex rō q̄re aliq̄s de faci-
li incurrit infirmitatē supbie. **P**rima. quia
nō putat̄ esse tanta infirmitas quāta est. **E**t ideo
non vitat̄ sicut vitāda esset. **U**n̄ **Greg.** **L**ū mi-
nus turpis supbia credit̄ minus vitat̄. **L**uxu-
riam co magis erubescūt hoies: qz om̄es tur-
p̄tam eam esse nouerūt. **S**ecūda ratio. qz mani-
festioza inueniūt̄ exēpla supbie q̄z alioꝝ vicioꝝ
rum. **F**ornicatores em̄ et alij p̄c̄toꝝ occultat̄
p̄c̄ta sua: sed supbia palā cōmitit̄. **T**ertia
ratio est p̄p̄ multiplicē mareriā a q̄ supbia ori-
tur. p̄c̄ em̄ oriū ex quocūqz bono. **E**x quo
p̄nter p̄z: qz supbia est infirmitas piculosa q̄ de
facili incurrit. **S**ed qz nō de facili curat̄: p̄
ad huc ostēdi m̄plicē rōne. **P**rio. qz infir-
mitas supbie infirmitati diaboli q̄ est oino in-
currit. **P**er em̄ **Luciferi** fuit supbia.
vt p̄z **Esā.** xij. **Q**uo cecī. **Luci.** q̄ mane orieba-
rē. **S**ecūdo p̄ hoc qz hec infirmitas nō cognos-
cit̄. **U**n̄ etiā illi q̄ pleni s̄ supbia v̄sqz ad ocu-
lū siue v̄ricē nō cogit̄ eam. **E**t qz nō cogit̄:
iō nō de facili curat̄. **U**n̄ **Augu.** **N**emo insana-
bilior eo q̄ sibi san̄ videt̄. intellige de sanitate
aīe. **E**t **Berū.** **S**cio lōgius esse a salute mebrū
qd̄ obstupuit. **E**t egrū sese nō sentientē piculo
suis laborare. **I**te **Ambro.** **H**rauissime peccas
q̄ ignoras. **E**t **Sen.** **I**ntitū salutis est cognitio
p̄c̄ti. **I**dē. **D**ifficiliter ad sanitatē puenim̄: q̄a

nos egrorare nescim̄. **T**ertio p̄z: qz reme-
dio nō statim inuat̄: imo deīoz sic. **U**n̄ supbia
fuit eā q̄re iudei de p̄dicatiōe c̄bī deīozes fa-
ci sūt. **U**n̄ **Joā.** ix. **I**n iudiciū ego in hūc mun-
dū veni: vt q̄ nō vident videāt. i. humiles. et q̄
vidēt cecī fiāt. v̄z supbi: q̄ se putāt m̄tra scire
et videre: et sapiētes sunt in oculis suis. **V**enit ḡ
dñs in hūc mūdū: vt hūiles cecī illuminarēt̄:
et supbi sapiētes excecarent̄. **S**ed sic sequit̄ in
eodē cap. postq̄z dñs ielus dixit p̄dica r̄ba: q̄
dā ex phariseis dixerūt. **N**unq̄z et nos cecī su-
mus: q̄b̄ r̄ndit̄ ielus. **S**ic cecī effect̄: nō h̄c̄: et
p̄c̄m. i. si vere cecos vos esse reputaret̄. nūc
h̄o dicit̄: qz videm̄. iō p̄c̄m v̄m manet̄. **Hec**
Joā. ix. **I**lud autē bñ figuratū est **Mat.** xxvj.
vbi legit̄ p̄c̄t̄ ampucasse auriculā suo p̄nc̄i-
pis sacerdotū. **P**er em̄. i. cognitio aufere m̄-
tis l̄fatis auditū p̄dicatiōis: vel aurē obediē-
tie. **A**d qd̄ videt̄ p̄nc̄re illud **Prouerb.** xxvj.
Vidisti boiem sapiētiē sibi videt̄: magis illo
spem habebit insipies. **Q**uarto ex h. qz pie-
tas dei nō ita respicit supbiū sic altos p̄c̄toꝝ.
Un̄ **Greg.** **L**elet̄ medic̄ egros nō respicit̄: q̄s
ē de medicamēto deīozes fieri videt̄. **Q**ui
tō: qz supbia marie distat ab hūilitate: qz est ei
p̄ria. sola autē hūilitas est via ad curationē. v̄l
sup illud **Job.** xxxj. **S**ilecatū est in abscondito
cor meū de **Grego.** **S**upbia q̄ro lōgius est ab
hūilitate: c̄tō ḡuius est in desp̄atione. i. tanto
min̄ p̄c̄ bñ spes de futura ei: cor̄rectiōe. **S**ic
ḡ p̄z sc̄m p̄nc̄ipale qz infirmitas supbie nō de
facili curat̄. **T**ertiu erat qz de facili in eā re-
ciduat̄. **E**t illd̄ p̄c̄ ostēdit̄ ex eisdē rōnibz: ex q̄b̄
tam oñsuz est qz nō de facili curat̄. **E**x q̄b̄ oibz
oñsum est: qz supbia est infirmitas valde picu-
losa. **R**ogem̄ ḡ deū vt sua auxiliāre gr̄a sup-
biā reginā: m̄ em̄: inicitū et radice oim̄ vicioꝝ: et
maloz fugiam̄: et ad v̄rā hūilitatē nos p̄uer-
tam̄. ip̄o adiunāre q̄ dē. **D**icite a me: qz mis-
sum et hūilis corde. q̄ est b̄ndict̄ in sc̄la se. **A.**

De inani glia. Sermo. VIII.

Quomō vos po-
tēstis credere q̄ gliaz ab inuicē acci-
pitis: et gliaz q̄ a solo deo est nō q̄rit̄
ris. **Joā.** v. **I**n p̄cedēt̄ f̄mone audistis p̄la ma-
la q̄ infert hōi supbia. cū tñ hō in triplici hono-
re creat̄ fuerit ab initio. v̄z qz fuit creat̄ ad
dei imaginē f̄m̄ mentē. et p̄c̄tes accepit sup̄ it̄
rationabilia. **E**t qz fact̄ est ad similitudinē dei in
bonitate. qz in gr̄a creat̄. vt d̄s. **Tho.** et cū se-
quētes. **A**udistis etiā tūc quō seprē vicia cas-
p̄talia tanq̄z filie oriunt̄ ex supbia. ex q̄z q̄libet
bet m̄tra p̄c̄a ḡnant̄. **E**t qz sic tūc dicit̄ est p̄is
ma soboles. siue filia supbie est inanis gloria.
Ideo nūc cōsequēt̄ de inani glia aliqua dice-
re cogitavi. quā saluator noster deestatur in
p̄bis themas dices. **Q**uomō vos potēstis cre-